

Pred vsem je bilo treba dobiti dovolj kamenja za razna poslopja. Odprli so dva kamenoloma severno od vhoda, ne daleč od savskega brega. Čeravno je v Bohinju dovolj kamenja skoraj povsem apnenske in kredne tvorbe, vendar ni kar tako dober za zidanje. V predoru potrebujejo velik rezan kamen, in takega ni lahko najti. Od zunaj se zdi kaka pečina prav uporabna, kadar jo pa dinamit raznese, ostane dostikrat le prav malo velikih kosov, več kot polovica pa ni drugega kot majhni odlomki, ki niso za nobeno rabo; tak kamenolom se potem ne izplača. Včasih pa sploh, ko se skala razstreli, ne ostane nič velikih kosov, ampak le tako kamenje, kakršno se vzdava v navadno zidovje. To vse je odvisno od skladnih tvorb. Omenjena dva kamenoloma n. pr. nista za rabo za zidovje v predoru samem; zato so morali iskati kamenja drugod.

V kamenolom je napeljana majhna železnica in vozove vlačita dve lokomotivi, prva imenovana „Bohinj“, druga pa „Triglav“. Prvi lokomotivi v Bohinjski dolini! Žares, velikanska razlika med njima in med onimi orjaškimi, katere bodo vozile brzovlak skozi predor; a vendarle nam je njiju pisk veselo znamenje, da ni več daleč čas, ko se odpre naša krasna gorenjska dolina prometu in se takorekoč primakne k bratski deželi Primorski.

Od poletja do srede zime so se dogotovila razna poslopja. Najprej je nastala glavna bolnišnica za delavce, ker skrb zanje v slučaju bolezni ali nezgode mora biti prva stvar. Ta bolnišnica stoji sredi poti med Gornjo vasjo in med vhodom v predor na vznožju zadnjega holmca pred Črno goro. Bolnišnica za kužne bolezni stoji za imenovanim holmcem, daleč proč od predora. Sezidana so še sledeča poslopja: dve hiši z delavskimi stanovanji, skladišča za premog, cement itd., delavnica za stroje, kovačnica, poslopje za lokomotive, hiša za lokomobil in za dinamski stroj, ki začasno goni priprave za električno vrtanje, in hiša s prostori za inženirje, kadar so v službi pri predoru.

Te hiše stojé tik vreza na planoti, katero so morali zato še le izkopati. Ljudje so postavili seveda še razne kočé in barake, večinoma kajpada gostilne, in evo vam pravo pravcato vas tik vasi! Ne daleč od gradu, ravno na mestu, kjer je pred leti stala tovarna starih fužin, so sezidali poslopje za turbine, katere naj gonijo pozneje električne in zračne stroje s pomočjo bistriškega vodovoda, kateri je že skoraj gotov. Seveda so morali k vsem tem poslopjem napeljati poti in ceste ali popraviti že obstoječe, postaviti ograje ter izkopati kanale za odvajanje mokrote in vode pod in nad zemljo. Nov vodovod služi za dnevno rabo v hišah in v predoru samem.

Shramba za dinamit.

Ker bodo rabili pozneje še mnogo več dinamita, je bilo treba preskrbeti zanj pripravnega prostora. Saj bode ležalo pozneje dostikrat po več kot 5000 kg dinamita na enem kupu! Sezidali so zanj posebna skladišča. Prvo je glavno skladišče, daleč zadaj od bolnišnice za kužne bolezni, prav v samoti. To je lesena hišica, obdana na okolo z nekaj m visokim prstenim nasipom; to pa zaradi večje varnosti v slučaju eksplozije. Stavba je prav podobna mali trdnjavi. Za vsakdanjo rabo se pa dinamit ne jemlje iz tega skladišča, ampak prenaša se vsak čas v manjši meri v takozvano ročno skladišče, ki stoji bližje pri predoru. To je ravno tako opravljeno kot prvo. Sem hodijo po dinamit za vsakdanjo rabo. Še bližje predoru je tretja mala trdnjavica, kjer se hranijo glavnice dinamijskih patron. Do teh stavb drži novozgrajena, široka cesta. Ker mora biti v ročnem skladišču in v onem za glavnice vedno enakomerna toplota, so postavili v ozadju hišico za streho parnemu kotlu, kateri pošilja skozi cevi par kot edino možno kurjavo za prostore v takih skladiščih. Razume se seveda samo ob sebi, da je tod kajenje strogo prepovedano daleč na okrog; tudi ne sme nihče vstopiti z navadnim obuvalom, ampak le s suknenimi čevlji. (Dalje.)

